

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

**AİLE VE TÜKETİCİ
HİZMETLERİ ALANI
ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI**

Ankara, 2011

ÖN SÖZ

Ev ve kurum, sosyal destek, tüketici ve çevre hizmetlerine yönelik sektörler ülke ekonomisine önemli katkılar sağlamaktadır. Bu sektörlerin ihtiyaçlarını karşılayacak meslek elemanları yetiştirmek amacı ile aile ve tüketici hizmetleri alanı altında; Ev ve Kurum Hizmetleri, Sosyal Destek Hizmetleri, Tüketici Hizmetleri, Çevre Hizmetleri Daları Öğretim Programları geliştirilmiştir.

Bu alanda rekabet koşullarına ayak uydurabilmek için sektörün istediği yeterlikleri kazanmış, kaliteli insan gücüne ihtiyaç duyulmaktadır. Bu amaçla aile ve tüketici hizmetleri alanı; birey, aile ve kurumlara profesyonel hizmet götürebilecek meslek elemanlarının yetiştirilmesine cevap verebilecektir.

Aile ve Tüketici Hizmetleri Alanı Çerçeve Öğretim Programı, Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde çalışan uzman ve alan öğretmenleri, sektör ve meslek kuruluşları temsilcileri, üniversitelerden alan uzmanları ve çeşitli meslek elemanları ile işbirliği yapılarak hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	1
GİRİŞ	3
SEKTÖR	4
ÖĞRETİM PROGRAMI İLE İLGİLİ GENEL AÇIKLAMALAR	5
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ	9
PROGRAMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	13
PROGRAMDA YER ALAN DERSLER	14
1. ORTAK DERSLER	14
2. ALAN/DAL DERSLERİ	14
ALAN ORTAK DERSLERİ	15
MESLEKİ GELİŞİM	15
AİLE VE TÜKETİCİ HİZMETLERİ	16
TOPLUM VE AİLE	16
BESLENME	17
İLETİŞİM TEKNİKLERİ	17
DAL DERSLERİ	18
İŞLETMELERDE BECERİ EĞİTİMİ	18
AİLE KAYNAKLARI	19
KONUT EDİNME VE DÜZENLEME	19
EV HİZMETLERİ	20
YEMEK HAZIRLAMA	20
HAMUR İŞLERİ	21
SOFRA DÜZENLEME	22
ÇOCUKLARDA SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ	22
ZARARLI ALIŞKANLIKLARDAN KORUNMA	23
ETKİNLİKLER	23
GENÇLERDE SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ	24
SOSYAL HİZMET ALANLARI	24
YAŞLI BİREYLERE SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ	25
ENGELLİ BİREYLERDE SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ	25
ÜRÜN İADE HİZMETLERİ	26
SATIŞ HİZMETLERİ	26
TÜKETİCİ DAVRANIŞLARI	27
AMBALAJ VE PAKETLEME	27
SATIŞA HAZIRLIK	28
HUKUK HİZMETLERİ	28
DOSYALAMA VE ARŞİVLEME	29
TİCARİ HESAPLAMALAR	29
HAVA KİRLİLİĞİ	30
TOPRAK VE SU KİRLİLİĞİ	30
YAŞADIĞIMIZ ÇEVRE	31
GÜRÜLTÜ VE RADYASYON KİRLİLİĞİ	32
GERİ DÖNÜŞÜMLÜ AMBALAJLAR	32
ATIKLAR	33
MESLEKİ YABANCI DİL	33
İLK YARDIM	34
TEMEL TASARIM	34
3. SEÇMELİ DERSLER	35

GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz yüzyılda sosyal, ekonomik politik ve teknolojik değişiklikler, toplumsal yaşamı etkilemektedir. Bu değişiklikler ve bunların sonuçları aile ve bireylerin yaşam düzeylerini yükseltmeyi amaçlayan mesleklerin ortaya çıkmasını sağlamaktadır.

Özellikle gelişmekte olan ülkelerde; ekonomik büyüme, beslenme, barınma, tüketim, sosyal destek, çevre hizmetlerine ilişkin işleri, alanında eğitim almamış bireylerin yapması sorunlar oluşturmakta, bu hizmetlerin amacına uygun yürütülmesini engellemektedir.

Hizmet sektörü, küresel düzeyde hızla değişen pazar ve rekabet koşulları nedeni ile sürekli ve dinamik bir gelişim içindedir. Bu özellikleriyle hizmet sektörü, ülkelerin yakın ilgisini çekmekte ve bu sektör için devletler tarafından özel planlamalar yapılmaktadır. Hızla küreselleşmekte olan bu sektörde rekabet büyük yoğunluk kazanmakta ve gelişmiş ülkeler bu sektörün korunması ve rekabet gücünün geliştirilmesi için özel politikalar uygulamaktadır.

Aile ve Tüketici Hizmetleri Alanı Çerçeve Öğretim Programı'nda;

1. Ev ve kurum hizmetleri,
  2. Sosyal destek hizmetleri,
  3. Tüketici hizmetleri,
  4. Çevre hizmetleri,
- dalları yer almaktadır.

Sektörde yapılan araştırma ve inceleme çalışmaları sonucunda faaliyet gösteren meslekler saptanmıştır. Sektörde çalışan kişilerin görüş ve önerilerinden yola çıkılarak her meslek dalına ait anket soruları hazırlanmış, daha sonra bu anketler yurdun değişik bölgelerinde uygulanarak mesleklere özgü yeterlikler ayrı ayrı ve ayrıntılı olarak çıkarılmıştır. Mesleklere ilişkin olarak saptanan bu yeterlikler, hazırlanacak olan öğretim programları ve modüllerin temel dayanağını ve içeriğini oluşturacaktır.

Öğretim programlarının ve modüllerin hazırlanmasının her aşamasında, iş yaşamında iş gücüne dönük gereksinimlerinin tüm yönleriyle dikkate alınması amacıyla sektörel kuruluşlarla karşılıklı görüş alışverişi ve iş birliği gerçekleştirilmiştir.

Program geliştirme sürecinde, üniversitelerden uzmanlar ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapılmıştır. Sektör taraması ve mesleki yeterliklerin belirlenmesi sırasında sektöre anket uygulanmıştır. Bu anketler sonucunda Türkiye genelinde aile ve tüketici hizmetleri sektörünün ihtiyaçları ve programdan beklentileri tespit edilmiştir. Bu ihtiyaçlar program çalışmalarının temelini oluşturmuştur.

Program geliştirme sürecinin her aşamasında aile ve tüketici hizmetleri sektörünün önde gelen kuruluşları ile diyalog kurulmuştur. Bu firmaların eğitim sorumluları ve çeşitli meslek elemanları ile iletişim kurulmuş ve katkıları sağlanmıştır. Böylelikle sektör beklentileri programa yansıtılmıştır.

Meslek elemanlarından, ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen yeterlikler de çeşitli araştırmalar ve yabancı uzmanlar ile görüşülüp tespit edilerek program çalışmalarına aktarılmıştır.

Bu doğrultuda aile ve tüketici hizmetleri alanı ve altında yer alan mesleklerde uluslararası ve ulusal düzeyde standartlara uygun, her yaşta ve düzeyde bireye eğitim olanağı sağlayan programları hazırlamak hedeflenmiştir.

SEKTÖR

Hizmet sektörü, insanlığın varoluşundan beri vardır ancak günümüzde olağanüstü öneme sahip olan bir sektördür. Aile ve tüketici hizmetleri alanı hizmet sektörünün temelini oluşturmaktadır. Birey ve toplum refahını ön planda tutarak yaşam kalitesini artırmayı hedeflemektedir.

Ülkemizde işletmeler kurumsallaşma yolunda hızla ilerledikçe aile ve tüketici hizmetleri alanına olan ihtiyaç daha da artmaya başlamıştır. Bu sebeple aile ve tüketici hizmetleri alanında yeterlik sahibi bireylere çok ihtiyaç duyulmaktadır. Hâlen başka dallardan, mesleklerden bireyler bu alandaki işlere yönelmeye devam etmektedirler. Ancak doğru olan bu alanın içinde, temelden bu yeterliklere sahip bireyler yetiştirmektir.

Gelecekte de aile ve tüketici hizmetleri, hizmet sektörünün en önemli unsuru olmaya devam edecektir. Bu alanda yeterlik sahibi insanlar yetiştirmek ülkemizde bu sektörün gelişimi ve ilerlemesi için çok önemlidir.

ÖĞRETİM PROGRAMI İLE İLGİLİ GENEL AÇIKLAMALAR

SEKTÖR	SOSYAL, KİŞİSEL VE ÇEVRE HİZMETLERİ
ALAN	AİLE VE TÜKETİCİ HİZMETLERİ
ALANIN TANIMI	Aile ve tüketici hizmetleri alanı altında yer alan ev ve kurum hizmetleri, sosyal destek hizmetleri, tüketici hizmetleri, çevre hizmetleri dallarının yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen alandır.
ALANIN AMACI	Aile ve tüketici hizmetleri alanı altında yer alan dallarda; sektörün ihtiyaçları, bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda gerekli olan mesleki yeterlikleri kazanmış nitelikli meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.
DAL PROGRAMLARI, TANIMLARI VE AMAÇLARI	<p>1. EV VE KURUM HİZMETLERİ Tanımı: Ev ve kurum hizmetleri elemanının sahip olması gereken, aile kaynaklarını planlama, konut edinme, düzenleme işlemlerini yürütme, ev işlerini yapma, değişen toplum ve aile yapısını inceleme, çeşitli yemek ve hamur işlerini hazırlama servisini yapma yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır. Amacı: Aile ve tüketici hizmetleri alanında ev ve kurum hizmetleri elemanı mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.</p> <p>2. SOSYAL DESTEK HİZMETLER Tanımı: Sosyal destek hizmetleri elemanının sahip olması gereken, sosyal hizmet alanları ile ilgili veri toplama, çocuklara, gençlere, yaşlı ve engelli bireylere sosyal destek hizmeti sağlama, bireylerin zararlı alışkanlıklara yönelmesine karşı önlem alma, sosyal etkinlikleri yürütme, yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır. Amacı: Aile ve tüketici hizmetleri alanında sosyal destek elemanı mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır</p> <p>3. TÜKETİCİ HİZMETLERİ Tanımı: Tüketici davranışlarını ve satın alma sürecini takip etme, ticari hesaplamalar yapma, satış öncesi ve satış işlemlerini yürütme, ambalajlama ve paketleme yapma, müşteri sorunlarına çözüm üretme yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır. Amacı: Aile ve tüketici hizmetleri alanında tüketici hizmetleri elemanının yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.</p> <p>4. ÇEVRE HİZMETLERİ Tanımı: Çevre hizmetleri elemanının sahip olması gereken; yaşadığımız çevreyi tanıma, hava, su, toprak ve</p>

	<p>gürültü kirliliğini önleyici işlemleri yürütme, atıkların kaynağında ayrı toplanması işlemlerini yürütme, geri dönüşüm hizmetlerini takip etme ve çevresel etki değerlendirme rapor verilerini toplama yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır.</p> <p>Amacı: Aile ve tüketici hizmetleri alanında çevre hizmetleri elemanının yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.</p>
GİRİŞ KOŞULLARI	<p>Öğrencilerin sağlık durumu, aile ve tüketici hizmetleri alanı altında yer alan mesleklerin gerektirdiği işleri yapmaya uygun olmalıdır.</p>
İSTİHDAM ALANLARI	<p>Aile ve tüketici hizmetleri alanından mezun olan öğrenciler, seçtikleri dal/meslekte kazandıkları yeterlikler doğrultusunda;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kamu ve özel kuruluşlara bağlı hastane, otel, tatil köyü, yatılı okul, huzurevi, misafirhane, öğrenci yurtları, konutlar, vb. kurumlarda, 2. Çeşitli kamu ve özel kuruluşların bünyesindeki rehabilitasyon merkezlerinde, 3. Çocuk, genç, yaşlı ve engelli bireylere hizmet veren kurum ve kuruluşlarda, 4. Büyük departmanlı mağazalarda (hipermarket) tüketici danışma ünitelerinde, 5. Ev ve kurum hizmetlerine ve sosyal hizmetlere yönelik tüm kurum ve kuruluşlarda, 6. Çeşitli kamu ve özel kuruluşların bünyesindeki çevre hizmetleri ile ilgili bölümlerinde, 7. Geri dönüşüm tesislerinde, lisanslı atık toplama firmalarında, çevre etki değerlendirme raporu hazırlayan kurum ve kuruluşlarda, 8. Yerel yönetimlerde çalışabilirler.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Program, mesleki ve teknik eğitim alanında diplomaya götüren ortaöğretim kurumları ile belge ve sertifika programlarının uygulandığı her tür ve derecedeki örgün ve yaygın mesleki ve teknik eğitim öğretim kurumlarında uygulanmaktadır. 2. Programın uygulanabilmesi için aile ve tüketici hizmetleri alanı standart donanımları ve mesleklerin gerektirdiği ekipmanlar sağlanmalıdır.
EĞİTİMCİLER	<ol style="list-style-type: none"> 1. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanacakların atamalarına esas olan alanlar ile mezun oldukları yükseköğretim programları ve aylık karşılığı okutacakları derslere ilişkin çizelgeye uygun olanlar görev almalıdır. 2. Programın uygulanmasında gerektiğinde aile ve tüketici hizmetleri alanında sektör deneyimi olan usta öğretici, teknisyen ve meslek elemanlarından yararlanılabilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	<p>Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği'ne göre çeşitli ölçme araçları kullanılarak öğrencilerin değerlendirilmesi esastır. Buna göre;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dersin altındaki modüllerin işlenişi sırasında kazandığı (bilgi, beceri ve tavırlar) yeterlikler, ölçme değerlendirme ölçütlerine göre değerlendirilir. 2. Okulda, işletmede ve kendi kendilerine yaptıkları tüm öğrenim faaliyetleri değerlendirilerek öğrencilerin dersteki başarısı belirlenir.
YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER	<p>Program; geniş tabanlı ve modüler yapıda düzenlendiğinden, Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği çerçevesinde yatay ve dikey geçişlere olanak sağlanır.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alan/dalda sertifika, belge ve diplomaya götüren tüm programlar ve dallar arasında geçiş yapılabilir. 2. Diploma almaya hak kazanan öğrenci, aile ve tüketici hizmetleri alanının devamı niteliğindeki programların veya bu alana en yakın programların uygulandığı yüksek öğretim programlarına devam edebilir.
BELGELENDİRME	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mezun olan öğrenciye alanda/dalda diploma verilir. 2. Öğrencinin seçtiği dal ile ilgili aldığı tüm dersler ve modüller diploma ekinde belirtilir. 3. Öğrenciye, programdan ayrıldığında veya mezun olduğunda, kazandığı yeterlikleri gösteren ve bir yaygın mesleki ve teknik eğitim programı ile aynı yeterlikleri kazanan kişilere eş değer belge verilir. 4. Öğrencinin kazandığı mesleki yeterlikler sertifikaya yönelik belgelendirmelerde değerlendirilir.
EĞİTİM SÜRESİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alan programının toplam eğitim süresi, 9. sınıftan sonra 3 öğretim yılı olarak planlanmıştır. 2. Eğitim süresinin okul, işletme ve bireysel öğrenme için ayrılmış dağılımı, Aile ve Tüketici Hizmetleri Alanı Haftalık Ders Çizelgesi, dersler ve modüller ile ilgili açıklamalarda belirtildiği gibi uygulanır.
ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	<p>Modüler öğretime yönelik ağırlıklı olarak bireysel öğrenmeyi destekleyici yöntem ve teknikler uygulanır.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Öğretmenler öğrencilere rehberlik eder. 2. Öğrenciler kendi kendine öğrenmeye teşvik edilir. 3. Öğrencilerin aktif olması sağlanır. 4. Öğrenciler araştırmaya yönlendirilir. 5. Öğrenciler kendi kendilerini değerlendirebilir. 6. Öğrencilere yeterlik kazandırmaya yönelik yöntem ve teknikler uygulanır.

İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR	Öğrenciler, programın gerektirdiği öğretim faaliyetleri, istihdam olanakları ve planlama konularında, çevredeki kamu ve özel kuruluşlara bağlı hastane, otel, tatil köyü, yatılı okul, huzurevi, misafirhane, öğrenci yurtları, konutlar, rehabilitasyon merkezleri, çocuk, genç, yaşlı, ve engelli bireylere hizmet veren kurum ve kuruluşlar, büyük bölümlü mağazalar (hipermarket), tüketici danışma birimleri, ev ve kurum hizmetlerine, sosyal hizmetlere yönelik tüm kurum ve kuruluşlar geri dönüşüm tesisleri, lisanslı atık toplama firmaları, çevre etki değerlendirme raporu hazırlayan kurum ve kuruluşlar, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum örgütleri ve meslek odaları ile iş birliği yapılarak yönlendirilir.
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	Programın sonunda seçtiği dala/mesleğe yönelik olarak öğrenci; 1. Genel kültüre yönelik bilgi ve becerileri kazanacaktır. 2. Ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen temel yeterlikleri kazanacaktır. 3. Alanın altında yer alan dallara ait temel yeterliklerine sahip olacaktır. 4. Dalın/mesleğin gerektirdiği bilgi ve becerileri kazanacaktır. 5. Dalın/mesleğin gerektirdiği özel mesleki yeterlikleri kazanacaktır.
EĞİTİM ÖĞRETİM FAALİYETLERİ	1. Haftalık ders çizelgesinde yer alan dersler ve bu derslerin altındaki modüllerin içeriğindeki eğitim-öğretim uygulamaları yapılır. 2. Kazandırılacak yeterliklerin özelliklerine göre sektör ile iş birliği yapılarak iş başında eğitim faaliyetleri gerçekleştirilir. 3. Sektörde oluşan değişim ve gelişimlerin incelenebilmesi amacıyla gezi, gözlem ve inceleme çalışmaları yapılabilir.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
ANADOLU MESLEK PROGRAMI
AİLE VE TÜKETİCİ HİZMETLERİ ALANI
(ÇEVRE HİZMETLERİ, TÜKETİCİ HİZMETLERİ, SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ, EV VE KURUM HİZMETLERİ DALLARI)

HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERS KATEGORİLERİ		DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER		TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI(*)	5	5	5	5
		DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
		TARİH	2	2	2	-
		T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2
		COĞRAFYA	2	2	-	-
		MATEMATİK	6	5	-	-
		FİZİK	2	2	-	-
		KİMYA	2	2	-	-
		BİYOLOJİ	2	2	-	-
		FELSEFE	-	2	2	-
		YABANCI DİL	5	2	2	2
		BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	2	2	2	-
		GÖRSEL SANATLAR / MÜZİK	2	-	-	-
		SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-
TOPLAM			33	28	15	11
A L A N / D A L D E R S L E R İ	ALAN ORTAK DERSLERİ	AİLE VE TÜKETİCİ HİZMETLERİ (*)	-	4	-	-
		TOPLUM VE AİLE	-	4	-	-
		BESLENME	-	4	-	-
		İLETİŞİM TEKNİKLERİ	-	2	-	-
		MESLEKİ GELİŞİM	2	-	-	-
	DAL DERSLERİ	İŞLETMELERDE BECERİ EĞİTİMİ (*)				
		EV HİZMETLERİ (*)				
		YEMEK HAZIRLAMA				
		HAMUR İŞLERİ				
		ÇOCUKLARDA SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ				
		GENÇLERDE SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ				
		SOSYAL HİZMET ALANLARI (*)				
		YAŞLI BİREYLERE SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ				
		ENGELLİ BİREYLERDE SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ	-	-	18	28
		ÜRÜN İADE HİZMETLERİ				
		SATIŞ HİZMETLERİ (*)				
		TÜKETİCİ DAVRANIŞLARI				
		AMBALAJ VE PAKETLEME				
		SATIŞA HAZIRLIK				
		YAŞADIĞIMIZ ÇEVRE (*)				
GERİ DÖNÜŞÜMLÜ AMBALAJLAR						
ATIKLAR						

	SOFRA DÜZENLEME				
	AİLE KAYNAKLARI				
	KONUT EDİNME VE DÜZENLEME				
	ZARARLI ALIŞKANLIKLARDAN KORUNMA				
	ETKİNLİKLER				
	DOSYALAMA VE ARŞİVLEME				
	HUKUK HİZMETLERİ				
	TİCARİ HESAPLAMALAR				
	HAVA KİRLİLİĞİ				
	TOPRAK VE SU KİRLİLİĞİ				
	GÜRÜLTÜ VE RADYASYON KİRLİLİĞİ				
	TEMEL TASARIM				
	İLK YARDIM				
	MESLEKİ YABANCI DİL				
	ALAN/DAL DERS SAATLERİ TOPLAMI	2	14	18	28
	SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI	3	1	7	4
	REHBERLİK VE YÖNLENDİRME	1	1	-	1
	TOPLAM DERS SAATİ	39	44	40	44

(*) Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği uyarınca yılsonu başarı puanı ile başarılı sayılmayacak derslerdir.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
ANADOLU TEKNİK PROGRAMI
AİLE VE TÜKETİCİ HİZMETLERİ ALANI
(ÇEVRE HİZMETLERİ, TÜKETİCİ HİZMETLERİ, SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ, EV VE KURUM HİZMETLERİ
DALLARI)
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERS KATEGORİLERİ		DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER		TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI(*)	5	5	5	5
		DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
		TARİH	2	2	2	-
		T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2
		COĞRAFYA	2	2	-	-
		MATEMATİK	6	6	6	6
		FİZİK	2	2	4	4
		KİMYA	2	2	4	4
		BİYOLOJİ	2	2	-	-
		FELSEFE	-	2	2	-
		YABANCI DİL	5	2	2	2
		BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	2	2	2	-
		GÖRSEL SANATLAR / MÜZİK	2	-	-	-
		SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-
TOPLAM			33	29	29	25
ALAN / DAL DERSLERİ	ALAN ORTAK DERSLERİ	AİLE VE TÜKETİCİ HİZMETLERİ (*)	-	4	-	-
		TOPLUM VE AİLE	-	3	-	-
		BESLENME	-	4	-	-
		İLETİŞİM TEKNİKLERİ	-	2	-	-
		MESLEKİ GELİŞİM	2	-	-	-
	DAL DERSLERİ	EV HİZMETLERİ (*)				
		YEMEK HAZIRLAMA (*)				
		HAMUR İŞLERİ				
		ÇOCUKLARDA SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ (*)				
		GENÇLERDE SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ				
		SOSYAL HİZMET ALANLARI				
		YAŞLI BİREYLERE SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ				
		ENGELLİ BİREYLERDE SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ				
		ÜRÜN İADE HİZMETLERİ (*)				
		SATIŞ HİZMETLERİ (*)				
		TÜKETİCİ DAVRANIŞLARI	-	-	15	19
		AMBALAJ VE PAKETLEME				
		SATIŞ HAZIRLIK				
		YAŞADIĞIMIZ ÇEVRE (*)				
		GERİ DÖNÜŞÜMLÜ AMBALAJLAR				
		ATIKLAR (*)				
		SOFRA DÜZENLEME				
		AİLE KAYNAKLARI				
		KONUT EDİNME VE DÜZENLEME				
		ZARARLI ALIŞKANLIKLARDAN KORUNMA				
		ETKİNLİKLER				
		DOSYALAMA VE ARŞİVLEME				
		HUKUK HİZMETLERİ				
		TİCARİ HESAPLAMALAR				
HAVA KİRLİLİĞİ						
TOPRAK VE SU KİRLİLİĞİ						

		GÜRÜLTÜ VE RADYASYON KİRLİLİĞİ				
		TEMEL TASARIM				
		İLK YARDIM				
		MESLEKİ YABANCI DİL				
ALAN/DAL DERS SAATLERİ TOPLAMI			2	13	15	19
SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI			3	3	2	1
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME			1	1	-	1
TOPLAM DERS SAATİ			39	46	46	46

(*) Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği uyarınca yılsonu başarı puanı ile başarılı sayılmayacak derslerdir.

PROGRAMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Çerçeve öğretim programı ile öğrencilere, alan/dallar ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırmanın yanı sıra; öğrencinin yeniliğe, değişime uyum sağlayabilen, çevresindeki insanlarla sağlıklı iletişim kurabilen, hedeflerini belirleyip bunlara ulaşmak için girişimlerde bulunabilen, yaratıcı, eleştiriye açık ve mesleki yeterliklere sahip bireyler olarak yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

Program 4 yıl olarak tasarlanmıştır. Programın temel yapısı oluşturulurken 9. sınıfta ortak dersler, 10. sınıfta ortak dersler ile alan ortak dersleri, 11 ve 12. sınıflarda ise ortak dersler, dallara özel derslerin okutulması planlanmıştır. Bu derslerin içerikleri belirlenirken ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen temel yeterlikler, sektör araştırmaları ve mesleki yeterlikler dikkate alınmıştır.

Alanda yer alan tüm dallara yönelik ortak yeterlikleri kazandıran dersler ağırlıklı olarak 10. ve 11. sınıfta verilmektedir. 12. sınıfta diplomaya götüren dala ait yeterlikleri içeren dersler yer almaktadır.

Öğrenci 10. sınıfta alanda eğitim-öğretime başlar. 10. sınıfın sonunda ise bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fiziki kapasitesi ile öğrencilerin mesleki yeterlikleri de dikkate alınarak dal seçimi yapılır. Öğrencilerin alan ve dal seçimlerinde bölgesel istihdam olanakları dikkate alınır.

Alan ortak derslerine ait modüllerin tamamı aynen uygulanır. 11 ve 12. sınıflarda dalın seçmeli meslek dersleri ve modüllerin seçimi koordinatör öğretmen, zümre öğretmenleri ve sektörde bulunan meslek elemanları ile iş birliği içinde; birbirine temel teşkil eden modüllerin öncelik sırası, okul koşulları, yerel ve bölgesel sektörün ihtiyaçları dikkate alınarak yapılır. Çerçeve öğretim programları, haftalık ders çizelgeleri, dersler ve modüllerin içerikleri ile ilgili bilgiler ders bilgi formları ve modül bilgi sayfalarında verilmiştir.

Her okul sektör beklentilerini, değişen koşulları ve mesleklerin gelişimini programa yansıtabilir. Gerektiğinde 11 ve 12. sınıfta zorunlu dal derslerinin dışındaki mesleğe özgü derslere ait modüller ve modül içerikleri değiştirilip geliştirilebilir. Bu değişiklikler, koordinatör öğretmen, zümre öğretmenleri ve sektörden meslek elemanları ile iş birliği içinde yapılır. Yapılan değişiklikler, okulun bağlı bulunduğu ilgili öğretim dairesine gönderilir ve bakanlıkça uygun bulunan değişiklikler uygulanır.

Haftalık ders çizelgelerinde; ortak dersler ve alan/dal dersleri belirtilmiştir. Alan/dal dersleri modüllerden oluşmaktadır. Bu derslerdeki her modülün içeriğini öğrencilere kazandırmak için tasarlanan toplam öğrenme süresi 40 saat olarak planlanmıştır. Bu süre; öğretmen rehberliğinde ve öğrencinin kendi kendine çalışacağı süreleri kapsamaktadır. Örneğin 40/32 olarak belirlenmiş bir modülün; 32 saati öğretmen rehberliğinde çalışılacak süreyi, kalan 8 saat ise öğrencinin kendi kendine bağımsız olarak çalışacağı süreyi göstermektedir.

Haftalık ders çizelgesinde haftalık ders saati belirlenmemiş derslerin sürelerinin belirlenmesinde; dersler altında yer alan modüllerin toplam süresi dikkate alınır.

PROGRAMDA YER ALAN DERSLER

1. ORTAK DERSLER

Talim ve Terbiye Kurulunun belirlemiş olduğu dersler, ders saatleri ve programlar uygulanır.

2. ALAN/DAL DERSLERİ

Aile ve tüketici hizmetleri alanında yer alan meslekler/dallar için temel bilgi ve becerileri kapsayan ders grubunu oluşturur. Alan ve dalların özelliklerine göre, öncelikle 10. ve 11. sınıflar olmak üzere, üç yıla yayılarak programa yerleştirilmiştir.

Alan/dal dersleri içinde (*) ile belirtilen dersler alan ve dalların zorunlu dersleridir. Bu dersler Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği'nin 33. maddesi uyarınca yıl sonu başarı ortalaması ile başarılı sayılmayacak derslerdir.

Aile ve tüketici hizmetleri alanında yer alan dallar/meslekler için alınması zorunlu olan dersler tabloda verilmiştir.

DALLAR	BAŞARILMASI ZORUNLU DERSLER	
	MESLEK LİSESİ VE ANADOLU MESLEK LİSESİ	TEKNİK LİSE VE ANADOLU TEKNİK LİSESİ
Ev ve Kurum Hizmetleri	Aile ve Tüketici Hizmetleri	Aile ve Tüketici Hizmetleri
	Ev Hizmetleri	Ev Hizmetleri
	İşletmelerde Beceri Eğitimi	Yemek Hazırlama
Sosyal Destek Hizmetleri	Aile ve Tüketici Hizmetleri	Aile ve Tüketici Hizmetleri
	Sosyal Hizmet Alanları	Sosyal Hizmet Alanları
	İşletmelerde Beceri Eğitimi	Çocuklarda Sosyal Destek Hizmetleri
Tüketici Hizmetleri	Aile ve Tüketici Hizmetleri	Aile ve Tüketici Hizmetleri
	Satış Hizmetleri	Satış Hizmetleri
	İşletmelerde Beceri Eğitimi	Ürün İade Hizmetleri
Çevre Hizmetleri	Aile ve Tüketici Hizmetleri	Aile ve Tüketici Hizmetleri
	Yaşadığımız Çevre	Yaşadığımız Çevre
	İşletmelerde Beceri Eğitimi	Atıklar

ALAN ORTAK DERSLERİ

Aile ve tüketici hizmetleri alanının, alan ve tüm dalları ile ilgili ortak yeterlikleri ve mesleki yeterlikleri kazandırmayı amaçlayan derslerdir.

MESLEKİ GELİŞİM

Öğrencinin yaşam boyu kullanabileceği ve mesleki gelişmesine yararlı olabilecek; iyi ilişkiler kurabilme, öğrenmeyi öğrenme, bilgiye ulaşma, girişimcilik ve iş fikirleri üretme, işe uyum sağlama, kendini geliştirme ve problem çözme gibi bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Mesleki Gelişim Dersi;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 12.03.2014 tarih ve 12 sayılı kararı ile 2014-2015 Öğretim yılından itibaren 9. Sınıflarda uygulanacaktır.

- Söz konusu karar ile 2015-2016 öğretim yılına mahsus olmak üzere, Teknik Lise, Anadolu Teknik lisesi, Meslek Lisesi ve Anadolu Meslek Liselerinin (Anadolu Sağlık Meslek Liseleri Hariç) 11'inci sınıflarında alan ortak dersleri arasında haftada 2 ders saati süreli okutulacaktır.

- Bu derste; Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 04.09.2014 tarih ve 82 sayılı kararı ile de 2014-2015 yılından itibaren 02.06.2014 tarihli ve 51 sayılı kararıyla kabul edilen çerçeve öğretim programlarında yer alan Mesleki Gelişim Dersi Öğretim Programı uygulanacaktır.

Tüm alanlara ait Mesleki Gelişim Dersi Öğretim Programı, Ders Bilgi Formları ve kurul kararlarına megep.meb.gov.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

AİLE VE TÜKETİCİ HİZMETLERİ

Ev ve kurum hizmetleri, tüketim hizmetleri, sosyal destek hizmetleri, çevre hizmetleri ile ilgili bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; ev ve kurum hizmetlerini yürütmek, tüketici hizmetlerini yürütmek, sosyal destek hizmetlerini yürütmek, çevre hizmetlerini yürütmek ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Ev ve Kurum Hizmetleri	40/32	Ev ve kurum hizmetlerini yürütmek
Tüketici Hizmetleri	40/32	Tüketici hizmetlerini yürütmek
Sosyal Destek Hizmetler	40/32	Sosyal destek hizmetlerini yürütmek
Çevre Hizmetleri	40/32	Çevre hizmetlerini yürütmek

TOPLUM VE AİLE

Toplumsal yaşam, aile yapısı, aile olma, karar verme, görgü kuralları, aile planlaması ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; yaşanan toplumsal değişimleri tespit etme, değişen toplumun aile yapısına etkilerini tespit etme , aile olma sürecine destek olma, karar verme, görgü kurallarına göre davranma, bireyleri aile planlamasına yönlendirme ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Toplumsal Yaşam	40/16	Yaşanan toplumsal değişimleri tespit etmek
Aile Yapısı	40/24	Değişen toplumun aile yapısına etkilerini tespit etmek
Aile Olma	40/24	Aile olma sürecinde destek olmak
Karar Verme	40/16	Karar vermek
Görgü Kuralları I	40/24	Görgü kurallarına göre davranmak
Görgü Kuralları II	40/24	
Aile Planlaması Yöntemleri	40/24	Bireyleri aile planlamasına yönlendirmek

BESLENME

Beslenme ilkeleri, enerji ihtiyacı, günlük enerji hesaplamaları, sağlıklı yaşam ve besinler, öğün planlama, metabolizma, beslenme sorunları, menü planlama ile ilgili bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; temel beslenme ilkeleri hakkında bilgi sahibi olma, günlük enerji ihtiyacını hesaplama, çeşitli durumlara göre toplam enerji ihtiyacını hesaplama, yeterli ve dengeli beslenme, öğün planlama, metabolizmaya etki eden etmenleri açıklama, özel beslenme uygulaması gerektiren durumlarda yeterli ve dengeli beslenmeyi sağlama, menü planı yapma ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Beslenme ilkeleri	40/16	Temel beslenme ilkeleri hakkında bilgi sahibi olmak
Enerji ihtiyacı	40/24	Günlük enerji ihtiyacını hesaplamak
Enerji hesaplamaları	40/32	Çeşitli durumlara göre toplam enerji ihtiyacını hesaplamak
Sağlıklı yaşam ve besinler	40/32	Vitaminler, mineraller ve su ile sağlıklı yaşamı desteklemek
Öğün planlama	40/32	Öğün planlamak
Metabolizma	40/16	Metabolizmaya etki eden etmenleri açıklamak
Beslenme sorunları	40/16	Özel beslenme uygulaması gerektiren durumlarda yeterli ve dengeli beslenmeyi sağlamak
Menü planlama	40/16	Menü planı yapmak

İLETİŞİM TEKNİKLERİ

Etkin iletişim, beden dili, sağlıklı iletişim, grup iletişimi, örgüt iletişimi, telefonla iletişim ile ilgili bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye, etkin iletişim kurma, beden dili ile iletişim kurma, sağlıklı iletişim kurma, grup iletişimi kurma, örgüt iletişimi kurma, telefonla iletişim kurma ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Etkin İletişim	40/24	Etkin iletişim kurmak
Beden Dili	40/32	Beden dili ile iletişim kurmak
Sağlıklı İletişim	40/32	Sağlıklı iletişim kurmak

Grup İletişimi	40/16	Grup iletişimi kurmak
Örgüt İletişimi	40/16	Örgüt iletişimi kurmak
Telefonla İletişim	40/32	Telefonla iletişim kurmak

DAL DERSLERİ

Aile ve tüketici hizmetleri alanında yer alan dallara özel ve mesleği destekleyici yeterlikleri kazandıracak dal dersleri, ağırlıklı son sınıflarda yer alan, iş başında veya işletmelerde uygulanması öngörülen derslerdir.

“Çerçeve Öğretim Programı Haftalık Ders Çizelgesi”nden dalın özelliğine uygun dersler, okul türüne ve okutulacağı yıla göre seçilir. Dalarda diplomaya götürecek derslerin belirlenmesinde dalı destekleyici diğer derslerden de seçim yapılarak program oluşturulur.

Seçilen derslerin içeriği ise çevredeki meslek elemanlarının, okuldaki koordinatör öğretmenlerin ve alan öğretmenlerinin kararı ile bölgesel düzeyde mesleğin yeterliklerini ve sektörün ihtiyaçlarını karşılayan modüllerden seçilerek oluşturulur. Seçilen derslerin ders saatleri, derslerin altındaki modüllerin süresine ve içeriğine göre belirlenir.

Teknik liselerde, meslek liselerine oranla dört yıl boyunca daha fazla akademik yeterliklerin kazandırılmasından dolayı dal derslerindeki modüllerin seçiminde ve uygulanmasında öğrencilerin bu akademik becerilerini kullanabileceği modüllere ve uygulamalara ağırlık verilebilir.

İŞLETMELERDE BECERİ EĞİTİMİ

Her okul, işletmelerde beceri eğitimi dersinin içeriğini, ağırlıklı olarak dala ait modüller olmak üzere bölgesel özellikler dikkate alınarak sektörün beklentilerini yansıtacak modüllerden sektör temsilcileri, okuldaki koordinatör öğretmenler ve alan öğretmenlerinin kararı ile oluşturur. Ancak bölgesel özellikler ve sektör beklentilerini yansıtacak modüllere ihtiyaç duyulması hâlinde yeni modül içerikleri hazırlanabilir. Hazırlanan yeni modül, İl İstihdam ve Meslek Eğitim Kurulu onayı ile uygulamaya konulur ve bir örneği okulun bağlı bulunduğu ilgili öğretim dairesine gönderilir.

İşletmelerde Beceri Eğitimi Dersi Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre yapılır. İşletmelerde beceri eğitimi yapılmayan okul türlerinde öğrenciler, ilgili mevzuat doğrultusunda staj yaparlar.

AİLE KAYNAKLARI

Ailede kaynakları kullanma, bütçe hazırlama, ailede alışveriş ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; ailenin kaynaklarını ihtiyaçlarına yönelik planlama, aile bütçesini planlama, alışveriş yapma ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Ailede Kaynakları Kullanma	40/32	Ailenin kaynaklarını ihtiyaçlarına yönelik planlamak
Bütçe Hazırlama	40/32	Aile bütçesini planlamak
Ailede Alışveriş	40/32	Alışveriş yapmak

KONUT EDİNME VE DÜZENLEME

Konut ihtiyacı, eve taşınma, ev düzenleme, konutta güvenlik, konutlarda iklimlendirme, aydınlatma ve ev aksesuarları ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; aileye konut seçme, nakliye/taşınma işlemlerini yürütme, ev düzenleme, konutun genel güvenlik önlemlerini alma, konutların iklimlendirme işlemlerini yürütme, konutları aydınlatmak ve aksesuar yerleştirme ile ilgili yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Konut İhtiyacı	40/24	Aileye konut seçmek
Eve Taşınma	40/16	Nakliye/taşınma işlemlerini yürütmek
Ev Düzenleme	40/24	Ev düzenlemek
Konutta Güvenlik	40/24	Konutun genel güvenlik önlemlerini almak
Konutlarda İklimlendirme	40/24	Konutların iklimlendirme işlemlerini yürütmek
Konutlarda Aydınlatma	40/24	Konutları aydınlatmak
Ev Aksesuarları	40/24	Aksesuar yerleştirmek

EV HİZMETLERİ

İş kolaylaştırma, ev araçları, temizlik araç gereçleri, konut temizliği, tekstil lifleri, leke çıkarma , çamaşır yıkama , ütü yapma ve evde basit onarımlar ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; işleri kolaylaştırma ve verimliliği artırma, ev araçlarını kullanma, temizlik araç gereçlerini kullanma, konut bölümlerini temizleme, tekstil ürünlerinin temizlik ve bakımını yapma, çamaşır ve diğer eşyalardan leke çıkarma, çamaşır yıkama, ütü yapma, basit onarımları yapma ile ilgili yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
İş Kolaylaştırma	40/16	İşleri kolaylaştırmak ve verimliliği artırmak
Ev Araçları	40/16	Ev araçlarını kullanmak
Temizlik Araç ve Gereçleri	40/24	Temizlik araç ve gereçlerini kullanmak
Konut Temizliği	40/24	Konut bölümlerini temizlemek
Tekstil Lifleri	40/16	Tekstil ürünlerinin temizlik ve bakımını yapmak
Leke Çıkarma	40/24	Çamaşır ve diğer eşyalardan leke çıkarmak
Çamaşır Yıkama	40/16	Çamaşır yıkamak
Ütü Yapma	40/24	Ütü yapmak
Evde Basit Onarımlar	40/16	Basit onarımları yapmak

YEMEK HAZIRLAMA

Kişisel bakım, hijyen ve sanitasyon, besin saklama, çorbalar, et yemekleri, yumurta, kuru baklagil yemekleri, sebze yemekleri, tahıl yemekleri ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; kişisel bakım yapma, hijyen ve sanitasyon kurallarını uygulama, besinleri işleyerek saklama, çeşitli çorbalar pişirme, et yemekleri pişirme, yumurta ve yumurta ile hazırlanan yiyecekleri pişirme, kuru baklagil yemekleri pişirme, sebze yemekleri pişirme, tahıl yemekleri pişirme ile ilgili yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Kişisel Bakım	40/8	Kişisel bakım yapmak
Hijyen ve Sanitasyon	40/8	Hijyen ve sanitasyon kurallarını uygulamak

Besin Saklama	4016	Besinleri işleyerek saklamak
Çorbalar	40/24	Çeşitli çorbalar pişirmek
Et Yemekleri	40/24	Et yemekleri pişirmek
Yumurta	40/24	Yumurta ve yumurta ile hazırlanan yiyecekleri pişirmek
Kurubaklagil Yemekleri	40/24	Kuru baklagil yemekleri pişirmek
Sebze Yemekleri	40/24	Sebze yemekleri pişirmek
Tahıl Yemekleri	40/24	Tahıl yemekleri pişirmek

HAMUR İŞLERİ

Kıyılarak hazırlanan hamurlar; çırpılarak, mayalandırılarak, özleştirilerek ve pişirilerek hazırlanan hamurlar ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye, kıyılarak yapılan hamur tekniği ile ürünler hazırlama, çırpılarak yapılan hamur tekniği ile ürünler hazırlama, mayalandırılarak yapılan hamur tekniği ile ürünler hazırlama, özleştirilerek yapılan hamur tekniği ile ürünler hazırlama, pişirilerek yapılan hamur tekniği ile ürünler hazırlama ve çeşitli içecekleri hazırlamak ile ilgili yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Kıyılarak Hazırlanan Hamurlar	40/32	Kıyılarak yapılan hamur tekniği ile ürünler hazırlamak
Çırpılarak Hazırlanan Hamurlar	40/32	Çırpılarak yapılan hamur tekniği ile ürünler hazırlamak
Mayalandırılarak Hazırlanan Hamur	40/32	Mayalandırılarak yapılan hamur tekniği ile ürünler hazırlamak
Özleştirilerek Hazırlanan Hamurlar	40/32	Özleştirilerek yapılan hamur tekniği ile ürünler hazırlamak
Piştirilerek Hazırlanan Hamurlar	40/32	Piştirilerek yapılan hamur tekniği ile ürünler hazırlamak
İçecek Hazırlama	40/16	Çeşitli içecekleri hazırlamak

SOFRA DÜZENLEME

Sofra düzeni hazırlıkları, kahvaltı sofrası, yemek sofrası taşıma ve boş toplama, bulaşık yıkama ve çöp atımı ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; sofrayı düzenlemek için gerekli hazırlıkları yapma, kahvaltı sofrası düzenleme, taşıma ve boş toplama, bulaşık yıkama ve çöp atma,yemek sofrası düzenleme ile ilgili yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Sofra düzeni hazırlıkları	40/32	Sofra düzenlemek için gerekli hazırlıkları yapmak
Kahvaltı sofrası	40/32	Kahvaltı sofrası düzenlemek
Yemek sofrası	40/32	Yemek sofrası düzenlemek
Taşıma ve boş toplama	40/32	Taşıma ve boş toplamak
Bulaşık yıkama ve çöp atımı	40/16	Bulaşık yıkamak ve çöp atmak

ÇOCUKLARDA SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ

Gelişim alanları, çocukların temel ihtiyaçları, uyum problemleri, çocuk hakları ve hukuku, çocuk istismar ve ihmali ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; gelişim dönemlerini takip etme, çocukların temel ihtiyaçlarının karşılanmasına destek olma, çocuklarda görülen uyum problemlerine uzmanla birlikte çözüm yolları arama, çocuk hakları ve hukuku hakkında bilgi sahibi olma, ihmal ve istismara uğramış çocuk hakkında uzmanla birlikte çözüm yolları arama ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Gelişim Alanları	40/24	Gelişim dönemlerini takip etmek
Çocukların Temel İhtiyaçları I	40/24	Çocukların temel ihtiyaçlarının karşılanmasına destek olmak
Çocukların Temel İhtiyaçları II	40/32	
Uyum Problemleri	40/32	Çocuklarda görülen uyum problemlerine uzmanla birlikte çözüm yolları aramak
Çocuk Hakları ve Hukuku	40/16	Çocuk hakları ve hukuku hakkında bilgi sahibi olmak
Çocuk İstismar ve İhmali	40/32	İhmal ve istismara uğramış çocuklara uzmanla birlikte çözüm yolları aramak

ZARARLI ALIŞKANLIKLARDAN KORUNMA

Uyuőturucu ve uyarıcı maddelerden korunma, tütün ve sigara bağımlılığından korunma, alkol bağımlılığından korunma ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; uyuőturucu ve uyarıcı madde bağımlılığına karşı koruyucu önlem alma, tütün ve sigara bağımlılığına karşı koruyucu önlem alma, alkol bağımlılığına karşı koruyucu önlemler alma ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Uyuőturucu ve Uyarıcı Maddelerden Korunma	40/24	Uyuőturucu ve uyarıcı madde bağımlılığına karşı koruyucu önlemler almak
Tütün ve Sigara Bağımlılığından Korunma	40/24	Tütün ve sigara bağımlılığına karşı koruyucu önlemler almak
Alkol Bağımlılığından Korunma	40/24	Alkol bağımlılığına karşı koruyucu önlemler almak

ETKİNLİKLER

Sanatsal ve kültürel, sportif ve el iőı etkinlikleri ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; sanatsal ve kültürel etkinlikleri, sportif etkinlikleri, el iőı etkinliklerini planlama ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Sanatsal ve Kültürel Etkinlikler	40/32	Sanatsal ve kültürel etkinliklerini planlamak
Sportif Etkinlikler	40/32	Sportif etkinlikler planlamak
Eliőı Etkinlikleri	40/32	Eliőı etkinliklerini planlamak

GENÇLERDE SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ

Gençlik dönemi, gençlerde uyum problemleri, gençlere sosyal hizmet veren kurum ve kuruluşlar, gençlerde temel ihtiyaçlar ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; gençlik çağı gelişim özelliklerini takip etme, gençlerde görülen uyum problemlerine uzmanla birlikte çözüm yolları arama, gençleri sosyal hizmet veren kurum ve kuruluşlara yönlendirme, gençlerin beslenme ve kişisel bakımlarına destek olma ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Gençlik Dönemi	40/24	Gençlik çağı gelişim özelliklerini takip etmek
Gençlerde Uyum Problemleri	40/24	Gençlerde görülen uyum problemlerine uzmanla birlikte çözüm yolları aramak
Gençlere Sosyal Hizmet Veren Kurum ve Kuruluşlar	40/24	Gençleri sosyal hizmet veren kurum ve kuruluşlara yönlendirmek
Gençlerde Temel İhtiyaçlar	40/32	Gençlerin beslenme ve kişisel bakımlarına destek olmak

SOSYAL HİZMET ALANLARI

Sosyal destek, sosyal dayanışma, kurum ve kuruluşlarda işlemler, sosyal vaka verileri, olağan dışı durumlarda sosyal hizmet ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; sosyal destek hizmeti verilen alanları tanıtmak, sosyal dayanışmaya yönelik girişimlerde bulunma, sosyal hizmet alan bireylerin işlemlerini yürütme sosyal vaka verilerini kaydetme, olağan dışı durumlarda sosyal destek hizmetlerini inceleme ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Sosyal Destek	40/16	Sosyal destek hizmeti verilen alanları tanımak
Sosyal Dayanışma	40/16	Sosyal dayanışmaya yönelik girişimlerde bulunmak
Kurum ve Kuruluşlarda İşlemler	40/24	Sosyal hizmet alan bireylerin işlemlerini yürütmek
Sosyal Vaka Verileri	40/24	Sosyal vaka verilerini kaydetmek
Olağandışı durumlarda sosyal hizmet	40/16	Olağan dışı durumlarda sosyal destek hizmetlerini incelemek

YAŞLI BİREYLERE SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ

Yaşlılık süreci, yaşlılıkta görülebilen uyum sorunları, yaşlı bireylere sosyal destek hizmeti veren kurum ve kuruluşlar, yaşlılıkta temel ihtiyaçlar ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; yaşlılık süreci ve özelliklerini tanıma, yaşlılıkta görülebilen uyum problemlerine uzmanla birlikte çözüm yolları, arama, yaşlı bireyleri sosyal destek hizmeti veren kurum ve kuruluşlara yönlendirme, yaşlı bireylerin temel ihtiyaçlarının karşılanmasına destek olma ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Yaşlılık Süreci	40/32	Yaşlılık süreci ve özelliklerini tanımak
Yaşlılıkta Görülebilen Uyum Sorunları	40/32	Yaşlılıkta görülebilen uyum problemlerine uzmanla birlikte çözüm yolları aramak
Yaşlı Bireylere Sosyal Destek Hizmeti Veren Kurum ve Kuruluşlar	40/24	Yaşlı bireyleri sosyal destek hizmeti veren kurum ve kuruluşlara yönlendirmek
Yaşlılıkta Temel İhtiyaçlar	40/32	Yaşlı bireylerin temel ihtiyaçlarının karşılanmasına destek olmak

ENGELLİ BİREYLERDE SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ

Engelli bireyler, engelli bireylerde toplumsal uyum, engelli bireylere destek veren kurum ve kuruluşlar, engelli bireylerde temel ihtiyaçlar ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; engel nedenlerini ve çeşitlerini tanıma, engelli bireylerin yaşam kalitesini destekleme, engelli bireylere destek veren kurum ve kuruluşlara yönlendirme engelli bireylerin ihtiyaçlarının karşılanmasına destek olma ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Engelli Bireyler	40/24	Engel nedenlerini ve çeşitlerini tanımak
Engelli Bireylerde Toplumsal Uyum	40/32	Engelli bireylerin yaşam kalitesini desteklemek
Engelli Bireylere Destek Veren Kurum Ve Kuruluşlar	40/24	Engelli bireylere destek veren kurum ve kuruluşlara yönlendirmek
Engelli Bireylerde Temel İhtiyaçlar	40/32	Engelli bireylerin ihtiyaçlarının karşılanmasına destek olmak

ÜRÜN İADE HİZMETLERİ

Müşteri şikâyetleri ürün iade ve tüketici sorunları hakem heyeti ile ilgili konularda bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; müşteri şikâyeti işlemlerini, ürün iade ve şikâyet işlemlerini yürütmek, tüketici sorunları hakem heyetlerine gelen şikâyet işlemlerini yürütmek ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Müşteri Şikâyetleri	40/32	Müşteri şikâyeti işlemlerini yürütmek
Ürün İade	40/24	Ürün iade ve şikâyet işlemlerini yürütmek
Tüketici Sorunları Hakem Heyeti	40/24	Tüketici sorunları hakem heyetlerine gelen şikâyet işlemlerini yürütmek

SATIŞ HİZMETLERİ

Satış teknikleri, ürün satışı, satış sonrası destek hizmetleri, müşteri ilişkileri geliştirme, müşteri özel talepleri, satış belgeleri ve taşıma ile ilgili konularda bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; tekniğine uygun satış yapmak, ürün satışı yapmak, satış sonrası müşteri memnuniyetini sağlamak, müşteri işlemlerini takip etmek, müşterinin özel sipariş işlemlerini gerçekleştirmek, satış belgelerini düzenlemek, taşıma ve teslimat işlemlerini yürütmek ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Satış Teknikleri	40/32	Tekniğine uygun satış yapmak
Ürün Satışı	40/32	Ürün satışı yapmak
Satış Sonrası Destek Hizmetleri	40/16	Satış sonrası müşteri memnuniyetini sağlamak
Müşteri İlişkileri Geliştirme	40/24	Müşteri işlemlerini takip etmek
Müşteri Özel Talepleri	40/24	Müşterinin özel sipariş işlemlerini gerçekleştirmek
Satış Belgeleri	40/16	Satış belgelerini düzenlemek
Taşıma	40/16	Taşıma ve teslimat işlemlerini yürütmek

TÜKETİCİ DAVRANIŞLARI

Satın alma ilkeleri, satın alma, tüketici karar süreci, tüketici tipleri, tüketici davranış modelleri, özel tüketici grupları, tüketicinin korunması, tüketici hakları ile ilgili konularda bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; tüketiciye bilinçli alışveriş yapma, tüketiciye satın alma, tüketiciye satın alma karar sürecinde yardımcı olmak, tüketici tiplerine göre tüketici hizmetlerini yürütmek, tüketici davranış modellerine göre hizmet sunmak, tüketici grubun özelliğine göre hizmet vermek, tüketicinin korunmasına ilişkin çalışmalarını araştırmak, tüketici haklarının gelişim sürecini incelemek ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Satın Alma İlkeleri	40/16	Tüketiciye bilinçli alışveriş yapma konusunda yardımcı olmak
Satın Alma	40/16	Tüketiciye satın alma konusunda yardımcı olmak
Tüketici Karar Süreci	40/16	Tüketiciye satın alma karar sürecinde yardımcı olmak
Tüketici Tipleri	40/16	Tüketici tiplerine göre tüketici hizmetlerini yürütmek
Tüketici Davranış Modelleri	40/16	Tüketici davranış modellerine göre hizmet sunmak
Özel Tüketici Grupları	40/16	Tüketici grubun özelliğine göre hizmet vermek
Tüketicinin Korunması	40/16	Tüketicinin korunmasına ilişkin çalışmalarını araştırmak
Tüketici Hakları	40/16	Tüketici haklarının gelişim sürecini incelemek

AMBALAJ VE PAKETLEME

Ambalaj malzemeleri, ambalajlama, paketleme ile ilgili konularda bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; ambalaj malzemelerini belirleme, ürünleri özelliklerine göre ambalajlama ve paketleme yapma ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Ambalaj Malzemeleri	40/24	Ambalaj malzemelerini belirlemek
Ambalajlama	40/32	Ürünleri özelliklerine göre ambalajlamak
Paketleme	40/32	Ürünleri özelliklerine göre paketlemek

SATIŞA HAZIRLIK

Ürün etiketleme, ürün fiyatlandırma, reyon temizliği, reyonu düzenleme, reklamın etkileri, reklamın unsurları, tedarik ile ilgili konularda bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; etiketleme işlemlerini yürütmek, ürünleri fiyatlandırma işlemlerini yürütmek, reyon temizlik işlemlerini yürütmek, reyonu düzenlemek, reklamın etkilerini tespit etmek, uygun reklam seçmek, mal ve hizmetlerin tedarik işlemlerini yürütmek ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Ürün Etiketleme	40/24	Etiketleme işlemlerini yürütmek
Ürün Fiyatlandırma	40/24	Ürünleri fiyatlandırma işlemlerini yürütmek
Reyon Temizliği	40/16	Reyon temizlik işlemlerini yürütmek
Reyonu Düzenleme	40/24	Reyonu düzenlemek
Reklamın Etkileri	40/24	Reklamın etkilerini tespit etmek
Reklamın Unsurları	40/24	Uygun reklam seçmek
Tedarik	40/24	Mal ve hizmetlerin tedarik işlemlerini yürütmek

HUKUK HİZMETLERİ

Hukuk terminolojisi, hukuk dosyalama sistemi, dava hizmetleri, anayasal hak ve sorumluluklar ile ilgili konularda bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; yazışma ve iletişimin hukuk terminolojisine uygun olmasını sağlama, hukuk dosyalama sistemine uygun, dosyalama ve takibini yapma, dava hizmetlerini yapma anayasal haklarını ve sorumluluklarına uygun davranma ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Hukuk Terminolojisi	40/32	Yazışma ve iletişimin hukuk terminolojisine uygun olmasını sağlamak
Dava Hizmetleri	40/24	Dava hizmetlerini yapmak
Anayasal Hak ve Sorumluluklar	40/16	Anayasal haklarına ve sorumluluklarına uygun davranmak
Hukukun Temel İlkeleri	40/24	Hukukun temel ilkelerini açıklamak
Devlet Yapısı ve Yargı	40/24	Devlet yapısı içerisinde yargı organlarının yerini ve işlevini açıklamak
Ulusal Yargı Ağı	40/24	Ulusal yargı ağını kullanmak

DOSYALAMA VE ARŞİVLEME

Belge akışı, dosyalama ve arşivleme sistemleri ve hareketleri konularıyla ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; dosyalama ve arşivleme hareketlerini izleyebilme ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Belge Akışı	40/16	Belge akışını izlemek
Dosyalama Sistemi ve Hareketleri	40/24	Dosyalama ve takibini yapmak
Arşivleme Sistemi	40/16	Arşivleme ve takibini yapmak
Arşivleme Hareketleri	40/16	

TİCARİ HESAPLAMALAR

Matematiksel ticari işlemler, istatistik yöntemleri ve ticari belgeler ile ilgili konularda gerekli bilgilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye, iş yerinde matematiksel ticari hesaplamalar yapma, istatistik yöntemlerini kullanma ve ticari belgeleri düzenleme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Ticari Matematik -1	40/16	Ticari matematik hesaplamaları yapmak
Ticari Matematik- 2	40/16	
İstatistik	40/16	İstatistik hesaplamaları yapmak
Ticari Belgeler	40/16	Ticari belgeleri düzenlemek

HAVA KİRLİLİĞİ

Atmosferde hava kirliliği, hava kirliliğine etki eden kaynaklar, hava kirliliği ve etkileri, hava kirliliğinin küresel etkisi, hava kirleticilerinin ölçümü ile ilgili konularda bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; atmosferde hava kirliliğine etki eden etmenleri tespit etme, hava kirliliğine etki eden kaynakları kontrol etme, hava kirliliğinin insan sağlığına ve çevreye etkilerini tespit etme, hava kirliliğinin küresel etkisini tespit etme, hava kirleticilerini ölçerek sonuçlarını rapor etme ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Atmosferde Hava Kirliliği	40/32	Atmosferde hava kirliliğine etki eden etmenleri tespit etmek
Hava Kirliliğine Etki Eden Kaynaklar	40/24	Hava kirliliğine etki eden kaynakları kontrol etmek
Hava Kirliliği Ve Etkileri	40/24	Hava kirliliğinin insan sağlığına ve çevreye etkilerini tespit etmek
Hava Kirliliğinin Küresel Etkisi	40/24	Hava kirliliğinin küresel etkisini tespit etmek
Hava Kirleticilerinin Ölçümü	40/24	Hava kirleticilerini ölçerek sonuçlarını rapor etmek

TOPRAK VE SU KİRLİLİĞİ

Toprak kirlilik kaynakları, toprak kirliliği ve alınacak önlemler, yer üstü su kaynakları, yer altı su kaynakları ,su kirleticilerin etkisi , su kirliliği ve önlemleri , içme ve kullanma su tesisleri, içme ve kullanma suyunun kontrolü ile ilgili konularda bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; toprak kirlilik kaynaklarını tespit etme, toprak kirliliğine karşı önlem alma, yer üstü su kaynaklarının kullanım alanlarını kontrol etme, yer altı su kaynaklarının kullanım alanlarını belirleme, su kirleticilerinin oluşturduğu çevre sorunlarına karşı önlem alma,, su kirliliğine karşı önlem alma, içme ve kullanma su tesislerinin sağlığa uygunluğunun kontrolünü yapma içme ve kullanma su tesislerinin sağlığa uygunluğunun kontrolünü yapma içme ve kullanma suyunun kalitesinin kontrolünü yapma, ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Toprak Kirlilik Kaynakları	40/16	Toprak kirlilik kaynaklarını tespit etmek
Toprak Kirliliği ve Alınacak Önlemler	40/16	Toprak kirliliğine karşı önlem almak
Yer Üstü Su Kaynakları	40/16	Yer üstü su kaynaklarının kullanım alanlarını kontrol etmek
Yeraltı Su Kaynakları	40/16	Yer altı su kaynaklarının kullanım alanlarını belirlemek

Su Kirleticilerin Etkisi	40/24	Su kirleticilerinin oluşturduğu çevre sorunlarına karşı önlem almak
Su Kirliliği ve Önlemleri	40/24	Su kirliliğine karşı önlem almak
İçme ve Kullanma Su Tesisleri	40/16	İçme ve kullanma su tesislerinin sağlığa uygunluğunun kontrolünü yapmak
İçme ve Kullanma Suyunun Kontrolü	40/16	İçme ve kullanma suyunun kalitesinin kontrolünü yapmak

YAŞADIĞIMIZ ÇEVRE

Ekoloji, kaynaklarımız, çevre kirleticilerinin etkileri, küresel ısınma ve etkileri, nüfus hareketleri ve çevre, çevre kuruluşları, yenilenebilir enerji kaynakları I-II, ÇED raporu hazırlamak ile ilgili konularda bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; ekoloji ve kapsamını açıklama, ülkemizin kaynaklarını tanıma, çevre kirleticilerinin etkilerini kavrama, küresel ısınmayı açıklama, nüfusun çevreye etkilerini kavrama, çevre kuruluşlarını tanıma, yenilenebilir enerji kaynaklarını açıklama, Çevre etki değerlendirme envanteri hazırlama ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Ekoloji	40/24	Ekolojiyi ve kapsamını açıklamak
Kaynaklarımız	40/24	Ülkemizin kaynaklarını tanımak
Çevre Kirleticilerinin Etkisi	40/24	Çevre kirleticilerinin etkilerini kavramak
Küresel Isınma ve Etkileri	40/24	Küresel ısınmayı açıklamak
Nüfus Hareketleri ve Çevre	40/24	Nüfusun çevreye etkilerini kavramak
Çevre Kuruluşları	40/24	Çevre kuruluşlarını tanımak
Yenilenebilir Enerji Kaynakları I	40/24	Yenilenebilir enerji kaynaklarını açıklamak
Yenilenebilir Enerji Kaynakları II	40/24	
ÇED Raporu	40/24	Çevre etki değerlendirme envanteri hazırlamak

GÜRÜLTÜ VE RADYASYON KİRLİLİĞİ

Gürültü kaynakları, gürültünün etkileri ve gürültü ölçümü, radyasyondan korunma ve radyasyon ölçümü ile ilgili konularda bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; çevre kirliliği oluşturan gürültü kaynaklarını tespit etme,, gürültünün çevre ve insan sağlığına olan etkilerini tespit etme, gürültü ölçümü yapma, radyasyona karşı koruyucu önlemler alma, radyasyon aletini kullanarak ölçüm yapma ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Gürültü Kaynakları	40/24	Çevre kirliliği oluşturan gürültü kaynaklarını tespit etmek
Gürültünün Etkileri	40/24	Gürültünün çevre ve insan sağlığına olan etkilerini tespit etmek
Gürültü Ölçümü	40/32	Gürültü ölçümü yapmak
Radyasyondan Korunma	40/32	Radyasyona karşı koruyucu önlemler almak
Radyasyon Ölçümü	40/24	Radyasyon aletini kullanarak ölçüm yapmak

GERİ DÖNÜŞÜMLÜ AMBALAJLAR

Geri dönüşüm, cam ambalaj, kâğıt ambalaj, metal ambalaj, plastik ambalaj atıklarının değerlendirme süreci ile ilgili konularda bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; geri dönüşebilen materyallerin değerlendirme süreci, cam, kâğıt, metal, plastik ambalaj atıklarının değerlendirme sürecinin yürütülmesi ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Geri Dönüşüm	40/32	Geri dönüşebilen materyallerin değerlendirme sürecini yürütmek
Cam Ambalaj	40/24	Cam ambalajın değerlendirme sürecini yürütmek
Kâğıt Ambalaj	40/24	Kâğıt ambalajın değerlendirme sürecini yürütmek
Metal Ambalaj	40/24	Metal ambalajın değerlendirme sürecini yürütmek
Plastik Ambalaj	40/24	Plastik ambalajın değerlendirme sürecini yürütmek

ATIKLAR

Katı, organik, tıbbi atıklar, atık pil / aküler, atık yağlar, arıtma çamurları, atık lastikler, atık sular ve diğer atıklar ile ilgili konularda bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; katı atıkların, organik atıkların, tıbbi atıkların, atık piller/akülerin, atık yağların arıtma çamurlarının, atık lastiklerin bertaraf sürecini yürütmek, atık suların arıtılma sürecini yürütmek ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Katı Atıklar	40/16	Katı atıkların bertaraf sürecini yürütmek
Organik Atıklar	40/16	Organik atıkların bertaraf sürecini yürütmek
Tıbbi Atık Sorunu	40/24	Tıbbi atıkların bertaraf sürecini yürütmek
Atık Piller/Aküler	40/24	Atık piller/akülerin bertaraf sürecini yürütmek
Atık Yağlar	40/24	Atık yağların bertaraf sürecini yürütmek
Arıtma Çamurları	40/16	Arıtma çamurlarının bertaraf sürecini yürütmek
Atık Lastikler	40/24	Atık lastiklerin bertaraf sürecini yürütmek
Atık Sular	40/24	Atık suların arıtılma sürecini yürütmek
Diğer Atıklar	40/24	Diğer atıkların bertaraf sürecini yürütmek

MESLEKİ YABANCI DİL

Aile ve tüketici hizmetleri alanında kullanılan mesleki terimler, kavramlar ve metinlerin Türkçe-İngilizce anlamları ile ilgili gerekli bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; mesleğinin gerektirdiği mesleki terminolojiyi kullanarak yabancı dilde dinleme, okuma, yazma, konuşma ve iletişim kurma ile ilgili yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Mesleki Yabancı Dil -1 (İngilizce-Aile ve Tüketici Hizmetleri)	40/32	Yabancı dilde alanındaki temel mesleki konuları dinlemek, konuşmak, okumak ve yazmak
Mesleki Yabancı Dil -2 (İngilizce-Çevre Hizmetleri)	40/32	Yabancı dilde çevre hizmetleri ile ilgili temel mesleki konuları dinlemek, konuşmak, okumak ve yazmak

Mesleki Yabancı Dil -2 (İngilizce-Tüketici Hizmetleri)	40/32	Yabancı dilde tüketici hizmetleri ile ilgili temel mesleki konuları dinlemek, konuşmak, okumak ve yazmak
Mesleki Yabancı Dil -2 (İngilizce-Sosyal Destek Hizmetleri)	40/32	Yabancı dilde sosyal destek hizmetleri ile ilgili temel mesleki konuları dinlemek, konuşmak, okumak ve yazmak
Mesleki Yabancı Dil -2 (İngilizce-Ev ve Kurum Hizmetleri)	40/32	Yabancı dilde ev ve kurum hizmetleri ile ilgili temel mesleki konuları dinlemek, konuşmak, okumak yazmak

İLK YARDIM

İlk yardımın temel ilkeleri, temel yaşam desteği, yaralanmalarda ilk yardım kırık çıkık ve burkulmalarda ilk yardım, taşımalar ve diğer acil durumlarda ilk yardım ile ilgili gerekli bilgilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; hasta veya yaralıları taşıma, temel yaşam desteği sağlama, yaralanmalarda ilk yardım uygulama, kırık, çıkık ve burkulmalarda ilk yardım uygulama, diğer acil durumlarda ilk yardım uygulama, ilk yardımın temel ilkelerini uygulama ile ilgili yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan yeterlikler
İlk Yardımın Temel İlkeleri	40/16	İlk yardımın temel ilkelerini uygulamak
Temel Yaşam Desteği	40/16	Temel yaşam desteği sağlamak
Yaralanmalarda İlk Yardım	40/16	Yaralanmalarda ilk yardım uygulamak
Kırık Çıkık ve Burkulmalarda İlk Yardım	40/16	Kırık, çıkık ve burkulmalarda ilk yardım uygulamak
Diğer Acil Durumlarda İlk Yardım	40/16	Diğer acil durumlarda ilk yardım uygulamak
Taşımalar	40/16	Hasta veya yaralıları taşımak

TEMEL TASARIM

Nokta-çizgi, açık-koyu, ışık-gölge, tasarım ilkeleri, doku, renk ve strüktür ile ilgili bilgilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; yaratıcı güçlerini geliştirme ve temel çizimler yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Nokta ve Çizgi	40/32	Nokta ve çizgi ile yüzey düzenlemek
Açık- Koyu ve Işık-Gölge	40/24	Objeleri açık- koyu ve ışık-gölge ile çalışmak
Tasarım İlkeleri	40/24	Formları tasarım ilkelerine göre yüzey içinde düzenlemek
Renk	40/32	Kompozisyonu renklendirmek

Doku	40/24	Doku yorumlarıyla yüzey oluşturmak
Strüktür	40/24	Özgün strüktür uygulamaları yapmak

3. SEÇMELİ DERSLER

Seçmeli dersler, Talim ve Terbiye Kurulunun Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan kararları ve Ortaöğretim Kurumları Haftalık Ders Dağıtım Çizelge ekinde belirtilen açıklamalar doğrultusunda; seçmeli genel bilgi, alan/dal ya da diğer alan/dalların derslerinden seçilebilir.

Alınabilecek seçmeli dersler; sektör ihtiyaçları dikkate alınarak zümre öğretmenleri, koordinatör öğretmenler ve öğrenci talepleri doğrultusunda alanın ve dalların özelliklerine göre okul yönetimince belirlenir.

Seçmeli derslerin seçiminde, varsa o derse ait diğer programlar sıra takip eder ve önceden alınması gereken dersler göz önünde bulundurulur.

Seçmeli derslerin haftalık ders çizelgesinde belirtilen haftalık ders saati kadar alınması zorunludur.